

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 28 ноември 2022 г.
(OR. en)

15182/22

AGRI 672
VETER 83

БЕЛЕЖКА

От: Генералния секретариат на Съвета
До: Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно: Оценка на законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните (проверка за пригодност)
– *Информация от председателството и Комисията*
– *Обмен на мнения*

Приложено се изпраща на делегациите информационен документ на председателството, съдържащ въпроси за министрите с оглед на обмен на мнения по посочения по-горе въпрос на заседанието на Съвета по селско стопанство и рибарство на 11 – 12 декември 2022 г.

Оценка на законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните (проверка за пригодност)

– Информационна бележка на председателството

Председателството счита, че въпросът за хуманното отношение към животните е много важен, подкрепя подобренията на всички равнища и приветства публикуването на научните становища на Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ). Тези становища са ясно формулирани, обобщават научните познания към настоящия момент и ще послужат като полезна основа за разработването на ново законодателство в тази област.

През последните години Съветът прие редица заключения, по-специално относно:

- „Хуманното отношение към животните – неразделна част от устойчивото животновъдство“ (14975/19);
- стратегията „От фермата до трапезата“ (12099/20);
- етикет на равнище ЕС във връзка с хуманното отношение към животните (13691/20);
- хуманното отношение към животните при транспортирането им по море на дълги разстояния до трети държави (10235/21)

В тези заключения Съветът подчерта значението на хуманното отношение към животните и наред с другото, прикани Комисията да направи преглед на действащото законодателство в областта на хуманното отношение към животните във възможно най-кратък срок, с акцент върху области, които все още не са обхванати от специално законодателство на ЕС.

В отговор на това Комисията пое ангажимент да направи прегледа на законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните до края на 2023 г. Целта на този преглед е да се гарантират по-високи равнища на хуманно отношение към животните, да се приведат съществуващите правила в съответствие с най-новите научни познания, да се разшири техният обхват и да се улесни тяхното прилагане, както и да се изгради по-устойчива продоволствена система. На 4 октомври 2022 г. Комисията приключи оценката (проверката за пригодност) на следните законодателни актове:

- Директива 98/58/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 г. относно защитата на животни, отглеждани за селскостопански цели;
- Директива 1999/74/ЕО на Съвета от 19 юли 1999 г. за установяване на минимални изисквания за защитата на кокошки носачки;
- Директива 2008/119/ЕО на Съвета от 18 декември 2008 г. за определяне на минимални стандарти за защитата на телетата;
- Директива 2008/120/ЕО на Съвета от 18 декември 2008 г. относно определяне на минималните стандарти за защита на свинете;

- Директива 2007/43/ЕО на Съвета от 28 юни 2007 г. за определяне на минимални правила за защита на пилетата, отглеждани за производство на месо;
- Регламент (ЕО) № 1/2005 на Съвета от 22 декември 2004 г. относно защитата на животните по време на транспортиране и свързаните с това операции и за изменение на Директиви 64/432/ЕИО и 93/119/ЕО и Регламент (ЕО) № 1255/976;
- Регламент (ЕО) № 1099/2009 на Съвета от 24 септември 2009 г. относно защитата на животните по време на умъртвяване.

Целта на тази оценка беше да се прецени дали действащите правила все още са подходящи за целта, и по-специално доколко те са уместни, ефективни, ефикасни, съгласувани и от полза за ЕС.

Основни констатации

В сравнение с периода преди приемането му законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните е подобрило хуманното отношение към много европейски животни, главно в обхванатите специфични категории, като свине, телета, кокошки носачки и бройлери. Защитата на животните по време на транспортиране и при клане също значително се е подобрила.

Като цяло обаче ЕС все още не е постигнал оптимални равнища на хуманно отношение към животните. Това важи особено за животните, за които понастоящем няма специално законодателство, като например млекодайните крави и рибата от рибовъдни стопанства. Дори когато съществува специфично законодателство, то все пак позволява кокошките носачки, свинете майки и телетата да се отглеждат в затворени системи за отглеждане, които сериозно ограничават движението им и влошават хуманното отношение към тях. Освен това отглеждането на котки и кучета не е обхванато от действащото законодателство.

Законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните до известна степен е спомогнало за осигуряването на равни условия за операторите и техните икономически дейности. Различията в прилагането и изпълнението обаче все още създават пречки пред търговията и постигането на сравними равнища на хуманно отношение към животните в целия ЕС. Това отчасти се дължи на липсата на яснота при някои разпоредби.

Законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните, което не е изменяно вече над 10 години, не е в крак с развитието на националното законодателство в държавите членки. Освен това значителните различия по отношение на амбициите при прилагането на директивите са довели до различни равнища на хуманно отношение към животните в стопанствата във всяка държава членка, докато регламентите относно транспортирането и клането на животни гарантират по-голяма хармонизация.

Прилагането на действащото законодателство не отговаря на очакванията на гражданите в наши дни. Спазването на изискванията все още е голямо предизвикателство в области като транспортирането на животни, особено на дълги разстояния, транспортирането на млади или бременни животни и износа на добитък, въпреки че е постигнат известен напредък. Някои методи за зашеметяване и рутинното купиране на опашката при свинете също създават сериозни проблеми по отношение на съответствието. Липсват надеждни показатели за наблюдение и насърчаване на подобряването на хуманното отношение към животните.

Законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните е донесло много ползи за животните и обществото, като например повишена продуктивност на животните, намалена употреба на антибиотици и подобряване на общественото здраве. Въпреки че изискванията за хуманно отношение към животните водят и до допълнителни разходи за стопанските субекти в хранителната промишленост и публичните органи, наличните доказателства, макар и ограничени, сочат, че ползите надвишават разходите.

Много оператори обаче считат, че разходите, свързани с изискванията за хуманно отношение към животните, са твърде високи и че пазарната възвръщаемост от храни, произведени в съответствие с по-високи стандарти за хуманно отношение към животните, е недостатъчна. Поради различните обществени очаквания, етични съображения и изисквания на пазара ситуацията е различна в отделните държави членки и в отделните сектори. По-добра възвръщаемост на инвестициите в хуманното отношение към животните може да се постигне чрез предоставяне на потребителите на по-добра и по-изчерпателна информация, която да им позволи да вземат информирани решения в съответствие със собствената си загриженост за хуманното отношение към животните.

Различните компоненти на законодателството на ЕС в областта на хуманното отношение към животните допълват и подкрепят останалите политики на ЕС и са съгласувани и съвместими с тях. Целите на стратегията „От фермата до трапезата“ и необходимостта от устойчива продоволствена система на ЕС може да изискват подкрепа от общата селскостопанска политика и търговската политика на ЕС. Отправят се призови за по-голяма съгласуваност между вътрешната законодателна рамка на ЕС и неговия подход към вноса на животински продукти от трети държави.

Някои заинтересовани страни считат, че по-добрите стандарти за хуманно отношение към животните са в противоречие с екологичните цели. Това се основава на предположението, че консумацията на животински продукти ще остане непроменена. Преходът към по-устойчиви продоволствени системи обаче няма да бъде постигнат без промени в потреблението на храни.

За да се запази хуманното отношение към животните и да се създаде по-лоялна конкуренция за земеделските стопани и другите стопански субекти в областта на храните в държавите членки, на равнището на ЕС следва да се възприеме хармонизиран подход. Дейностите само на национално равнище биха довели до ситуация, при която всяка държава има свое собствено, различно законодателство. Следствието ще е допълнително нарушаване на конкуренцията и неравна степен на хуманно отношение към животните.

Заклучение

Действащото законодателство на ЕС в областта на хуманното отношение към животните не отговаря напълно на настоящите и бъдещите нужди. То беше подходящ отговор на нуждите и предизвикателствата в областта на хуманното отношение към животните въз основа на най-добрите налични научни данни към момента на приемането му. Действащите правила трябва да бъдат изменени, за да отразяват по-добре нарастващите обществени очаквания, етичните съображения, научното и технологичното развитие и бъдещите предизвикателства, свързани с устойчивостта.

Като се има предвид настоящото положение в Европа, към промените в хуманното отношение към животните трябва да се подходи постепенно и разумно, за да не се застраши икономическата жизнеспособност на земеделските стопани и да не се подкопае устойчивостта на производството на храни в ЕС.

За да се структурират обсъжданията на заседанието на Съвета по селско стопанство и рибарство през декември, председателството предлага вниманието да се съсредоточи върху планираното преразглеждане на законодателството в областта на хуманното отношение към животните. Председателството очаква и актуална информация от Комисията относно основните области на преразглеждането.

Председателството предлага следните два въпроса:

- 1) Какви са възгледите на държавите членки относно планираното преразглеждане на законодателството в областта на хуманното отношение към животните в контекста на настоящата икономическа ситуация в Европа?
- 2) Какви са Вашите основни приоритети по отношение на преразглеждането на законодателството в областта на хуманното отношение към животните?